

5. neděle v mezidobí

Liturgické texty

1. čtení: Job 7,1-4.6-7

Žalm 147,1-2.3-4.5-6

2. čtení: 1 Kor 9,16-19.22-23

Evangelium: Mk 1,29-39

„Což nejsou svízele údělem člověka na zemi, dni jeho jako dni nádeníka?“

Jsme možná zvyklí přemýšlet o Jobovi jako o nějakém extrémistovi. Podobně jako jeho manželka. *„Ještě se držíš té své bezúhonnosti?“ řekla mu manželka. „Zlořeč Bohu a zemři!“ (Job 2, 9).* Jobovy rány byly extrémní, to je pravda. Kde se však vzaly? Na začátku knihy Genesis, těsně po zprávě o prvním hříchu slyšíme, co Bůh říká Adamovi: *„Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení. Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gen, 3, 17-19).* A Evě Bůh řekl: *„Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“ (Gen 3, 16).* Bůh ovšem nevyhrožuje. Není to rozsudek. Je to pouhé konstatování skutečnosti. Člověk se vymanil z Boží ochrany a tak se stal poddaným toho, koho poslechl raději - ďábla. To s sebou nese důsledky. V satanově království roste trní a hloží, ženám je ubližováno a to nejhorší - je to království smrti, před kterou Bůh Adama varoval. Kniha Moudrosti říká: *“Ďáblou závistí přišla smrt na svět, zakusí ji ti, kdo jsou v jeho moci.” (Mdr 2, 24).* V Jobově příběhu je to ďábel, kdo drtí Joba všemi těmi ranami. S Božím dopuštěním, samozřejmě.

Svatý Pavel si toho je vědom a proto říká: *“Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost, a běda, kdybych ho nehlásal. Odměnu bych mohl čekat, kdybych to dělal z vlastního popudu. Když to však dělám proto, že to mám nařízeno, plním jen úkol, který mi byl svěřen. Jaká je tedy moje odměna?”* Skoro jako by se pyšnil tím, že se odmítá něčím pyšnit. To co prožíval, vnímal jako povinnost. Jeho práce ho často přivedla do nebezpečí smrti a nakonec zemřel mučednickou smrtí. To vše pro něj ale bylo normální součástí života na zemi. Na světě už to tak prostě chodí. Nestěžoval si. Nemyslel, že bude žít na zemi navěky a jako v ráji. Ráj byl totiž ztracen a člověk ho vyměnil za trní a hloží.

To, že Bůh dal lidem ještě šanci, je projev jeho nekonečné dobroty, ne nějakého našeho nároku. Řekl totiž hadovi: *“Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.” (Gen 3, 15).* Tuto větu nazýváme protoevangeliem - prvním evangeliem. Je to pro člověka úžasně radostná zpráva, že nebude pod vládou satana navždy, neboť noha ženy satana rozšlápne. Ženou je Maria, nová Eva. Dokud se však nenaplní čas, dokud Maria s Ježíšovým dovolením definitivně neudělá konec ďáblově vládě na konci časů, (*“nakonec mé neposkvrněné srdce zvítězí” - Fatima 1917*), stále tu máme trní a hloží pod nejrůznějšími podobami. V tomto slovním spojení se skrývají veškeré obtíže našeho života na zemi.

To, že Pán Ježíš *“uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů”* - dnešní evangelium, je znamením, že přichází konec ďáblou vlády, neboť na scéně je někdo mocnější. Je to znamení, že Bůh nezapomněl, co kdysi člověku ze své dobroty a lásky slíbil. Evangelium ale pokračuje: *„Všichni tě hledají!“ Odpověděl jim: „Pojďme jinam, do*

blízkých městeček, abych i tam kázal, protože kvůli tomu jsem přišel.“ Na kolik nemocných nedošla řada proto, že Pán Ježíš "šel jinam!" Jak mohl být tak necitelný, řekneme si. Ale on nepřišel, aby vyplel všechno trní a hloží, všechnu svízele, a založil nový ráj na zemi. Přišel, aby hlásal, kázal. Co hlásal? Pravdu o člověku a o Bohu, která člověku umožnila, aby se kál a tak mohl být vytržen z království satana a opět přijat do toho Božího.

Nejen svatý Pavel, i mnozí naši předkové si byli vědomi, že svízele jsou údělem člověka na zemi. Nesli je statečně. Byli smutní, když někdo zemřel, ale přesto měli pevnou naději. Snažili se léčit nemoci, pomáhat trpícím, zmírňovat bolest světa. To vše jsou skutky milosrdenství. Nikdy ale nepropadli bludu, že jednou bude na zemi ráj, neboť už budeme znát léky na všechny nemoci a na dlouhověkost. Že "naši vědci to vše za nás vyřeší." To ještě Bůh uvidí, jak jsme dobří. Jak směšné. Vidíme to na současné epidemii. Sotva se podaří ucpat jednu díru, protrhne se druhá. Jedna mutace za druhou. Naši předkové věděli, že "Bez Božího požehnání je marné každé lidské namáhání." Podle toho přistupovali k životu v tomto "slzavém údolí." Kromě skutků milosrdenství, nakolik byly v jejich silách (kolik lidí zemřelo při morových ranách proto, že ošetřovali nemocné, nebo je "jen" pohřbívali), se modlili za to, aby Bůh zastavil nákazu. Konali kající a prosebná procesí. A ono to "fungovalo." V hloubi duše si byli, podobně jako svatý Pavel, vědomi, že si to všechno vlastně zaslouží pro své hříchy. Přesto nepřestávali doufat v Boží milosrdenství. Nemysleli si, že mají nárok na to, aby jim Bůh splnil každou prosbu, protože jsou dokonalí. A to mluvíme o všeobecně křesťanské společnosti. Ta naše dnešní je jejím pravým opakem. Kolik dětí je denně zabito na celém světě v lůně matky. Počty obětí obou světových válek se tomu nemohou rovnat. Kolik lidské důstojnosti je denně pošlapáno. Kolika hříchy denně urážíme dobrého Boha. Měli bychom se divit, že na tom nejsme daleko hůř.

Král David, když měl volit trest za svůj hřích - že totiž vyhlásil sčítání lidu, měl na výběr toto: *„Má na tebe dolehnout sedm let hladu v tvé zemi? Nebo chceš tři měsíce utíkat před svými protivníky, kteří tě budou pronásledovat? Anebo má řídit ve tvé zemi po tři dny mor? Nuže tedy rozvaž, co mám vyřídít tomu, který mě poslal.“* (2 Sam 24, 13). Davidova odpověď: *„Je mi velmi úzko. Nechtě tedy prosím padneme do rukou Hospodinu, neboť jeho slitování je nesmírné, jen ať nepadnu do rukou lidských.“* (2 Sam 24, 14). Zvolil si tři dny moru. Tím to ale neskončilo. *"Když David uviděl anděla bijícího lid, pravil Hospodinu: „Hle, já jsem zhřešil a já jsem se provinil; co však učinily tyto ovce? Buď tedy tvá ruka proti mně a proti domu mého otce!“* (2 Sam 24, 17). Hospodin však už před tím zastavil (ještě před naplněním těch tří dnů) onu morovou ránu. *"Hospodina pojala nad tím zlem lítost. I řekl andělu, jenž šířil mezi lidem zkázu: „Dost, již přestaň.“ Hospodinův anděl byl právě u humna Aravny Jebúsejského. (2 Sam 24, 16).*

Bůh nás svým milosrdenstvím předchází. Jinak bychom nebyli ani schopni si uvědomit své hříchy a konat pokání. Ale také na naše pokání čeká. Jak řekl svatý Augustin: Ten, který tě stvořil bez tebe, nespasí tě bez tebe.

Modleme se usilovně. Ne ovšem jako ti, kteří mají už předem nárok na to, aby Bůh udělal vše tak, jak mu to nalinkují. Konejme pokání. Doprovázejme své modlitby postem, neboť jsme hříšníci, kteří si opravdu zaslouží pouze trní a hloží. A Bůh se jistě smiluje.

P. Karel